

آشنایی با ماشین آلات ساختمانی و راهسازی

مصطفی الیانی^{۱*}

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۰۸/۲۰

چکیده

یکی از نیازمندی های شهرداری ها در راستای انجام پروژه های عمرانی و ارائه خدمات شهری، تجهیزات و ماشین آلات راهسازی و خدمات شهری می باشد. در این مقاله با انواع ماشین های راهسازی از جمله تراکتورها و بولدوزرها، بیل های مکانیکی، اسکرپر، لودرها، کامیونها، تریلر، غلتکها، ماشین آلات آسفالت کاری و ماشین های حفاری آشنا می شویم. بیل های مکانیکی از اولین ماشین آلات مدرن ساختمانی است که در عملیات خاکی بکاررفته است بیل های مکانیکی عمدتاً برای گود برداری در خاک و بار کردن آن با کامیون یا تریلر و یا تسمه نقاله ها بکار می رود انواع پرقدرت آن قادر به گودبرداری در تمام انواع خاکها بجز سخرخ سنگها بدون تخریب اولیه می باشد.

واژگان کلیدی

شهرداری، ماشین آلات، راهسازی

۱. کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک- طراحی کاربردی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لشت نشا و زیبا کنار، کارشناس نگهداری و تعمیرات، کارشناس ناظر پسماند، سازمان پسماند شهرداری رشت.

پرستاد جامع علوم انسانی
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مقدمه

اهمیت تاثیر ماشین آلات در یک پروژه عمرانی در هر ابعاد و اندازه ای بر کسی پوشیده نیست و این موضوع در پروژه های بزرگتری مانند راه سازی، سد سازی و ساخت ابرسازه ها نمود بیشتری دارد و انتخاب و به کارگیری صحیح ماشین آلات کمک شایانی به پیشبرد اهداف طرح خواهد نمود و از طرف دیگر، عدم شناخت و به کارگیری ناصحیح این ابزار در بسیاری از پروژه ها منجر به شکست آن پروژه می شود. با توجه به پیشرفت روزافزون صنعت در این زمینه، قطعاً انتخاب صحیح و بهره برداری بهینه از ماشین آلات در هر پروژه ای می تواند هزینه ها را به شدت کاهش داده و باعث بهبود کارآیی در زمینه های مختلف شود.

مهم ترین ماشین آلات ساختمانی و راهسازی

۱- تراکتورها و بولدوزرها

تراکتور از مهمترین ماشین الات راهسازی و ساختمان سازی است که دارای کاربردهای متعددی است هدف اولیه تراکتور به جلوراندن و یا کشیدن اقسام بارها میباشد بروی تراکتور انواع لوازم مکانیکی را میتوان نصب کرد لوازمی از قبل: بیل های مکانیکی ریپرها تیغه های بولدوزر دکل های لوله گذار جانبی کج بیل ها نهر کن ها وغیره به علاوه از تراکتور استفاده های دیگری هم میکنند نظیر کشیدن اسکرپر و اگن وغیره.

تراکتورها از موتورهای دیزل که معمولاً توربو شارژ هستند نیرو میگیرند و در انواع استاندارد و دندنه اتوماتیک موجود هستند همچنین کنترل آنها به صورت کنترل هیدرولیک و دندنه اتوماتیک است تراکتورها بر دونوع کلی چرخ زنجیری و چرخ لاستیکی میباشند.

کاربرد

بولدوزرها موارد استفاده فراوانی دارند که از میان میتوان به موارد زیر اشاره کرد

۱- تسطیح زمین و پاک سازی آن از بوته ها و کنده های درخت

۲- ایجاد راههای اولیه در کوهستانهای وزمینهای سنگلاخی

۳- جابجا کردن توده خاک به صورت فشاردادن در حجم های زیاد

۴- کمک به هل دادن اسکرپرها

۵- پخش کردن خاک در خاکریزها

۶- پشتہ کردن خاک در کنار نهرهای ایجاد شده

۷- تصفیح و پاک سازی بقایای مانده از عملیات ساختمانی

۸- نگهداری راههای موقت خاکی

۹- پاک سازی گودالهای کف معادن انواع تراکتورها

الف - تراکتورهای چرخ زنجیری

تراکتورهای چرخ زنجیری انواع مختلفی دارد این تراکتورها معمولاً بر حسب اندازه وزن و قدرت طبقه بندی می‌شوند در بسیاری از پروژه‌ها مقدار وزن تراکتور چرخ زنجیری مهم است زیرا مقدار حداکثر نیروی کششی که یک دستگاه تراکتور می‌تواند به وجود آورد بدون توجه به قدرت تولیدی موتور آن به حاصل ضرب مقدار وزن در ضریت کشش سطح جاده ای که روی آن کار می‌کنند محدود می‌باشد وجود زنجیره‌ها باعث می‌شود که تراکتور بتواند در زمینهای با مقاومت فشاری کم و قدرت کششی مناسب فعالیت داشته باشد

ب - تراکتور چرخ لاستیکی

تراکتور چرخ لاستیکی از این جهت ساخته شده که سرعت بیشتری در کشیدن و هل دادن اسکرپرها و کارهای نظیر آن داشته باشد این نوع ماشین‌ها در انواع دو چرخ و چهار چرخ وجود دارد نوع دو چرخ آن حتماً باید با یک ماشین دیگر نظیر اسکرپر کار کند تا بتواند تعادل خود را حفظ کند نوع چهار چرخ آن در دونوع یک دیفرانسیل و دو دیفرانسیل موجود است با این همه آسیب پذیری لاستیکهای این ماشینها در موقع کار در زمینهای دارای سنگهای تیز که باعث بریده شدن لاستیک می‌شود استفاده از آن را در این نوع زمینها محدود می‌کند البته زنجیرهای سیمی مخصوص جهت حفاظت لاستیکها وجود دارد که می‌توان برآزادیاد اصطحکاک لاستیکها با سطح زمین آنها را بکاربرد

۲- بیل‌های مکانیکی

بیل‌های مکانیکی از اولین ماشین آلات مدرن ساختمانی است که در عملیات خاکی بکار رفته است بیل‌های مکانیکی عمدتاً برای گود برداری در خاک و بار کردن آن با کامیون یا تریلی و یا تسمه نقاله‌ها بکار می‌رود انواع برق درت آن قادر به گود برداری در تمام انواع خاکها بجز سخرخ سنگها بدون تخریب اولیه می‌باشد

بیل‌های مکانیکی از سه قسمت اساسی تشکیل شده است: ارابه - قسمت اتاقک گردان روی ارابه و قسمت الحاقی جلوی ماشین.

ارابه یا شاسی - شاسی به دونوع تقسیم می‌شود شاسی چرخ زنجیری شاسی چرخ لاستیکی (کامیون) شاسی چرخ زنجیری با ثبات و قابل اطمینان برای اتاقک چرخنده فوقانی ایجاد می‌کند و قابلیت تحرک بسیار خوبی در محل خاک برداری ایجاد می‌کند در ضمن به دلیل سطح وسیع چرخها فشار کمی بر روی خاک ایجاد می‌کند که امکان کاربر روی خاکهای سست را فراهم می‌کند در مواردی که بر حسب نوع خاک اصطحکاک بیشتری مورد نیاز بوده و مسئله لغزنده‌گی وجود داشته باشد نقش زنجیر در ماشین اهمیت پیدا می‌کند در عوض اینگونه بیلها سرعت کمی دارند

شاسی های چرخ لاستیکی دارای سرعت حرکتی بیشتری بوده ولذا برای کارهای کوچکی که تعداد سفرزیاد بوده و سطح راه مورد استفاده محکم باشد مفیدترند این نوع شاسی خودبردونوع است: نوع خود متحرک که از اتفاق فرمان میگرد و نوع دیگر که در قسمت عقب کامیون نصب میشود و آن را کامیونی میگویند سرعت نوع اول ۵۰ و سرعت نوع دوم ۸۰ کیلومتر در ساعت میرسد.

أنواع بيلهاي مكانيكى:

الف- بيل مكانيكى با جام معكوس

به اين بيل اسامي متعددی داده می شود از قبيل: كچ بيل - بيل پشت خم و بيل كششى. اين بيلها در دو نوع مكانيكى و هيدروليكي هستند و برای حفاری مناسبند.

ب- بيل مكانيكى با سيسitem كابلی

اين بيل مكانيكى عبارت است از اتفاق گردانی که سوار بر چرخها بوده و در انتهای جلویی آن بيل متصل شده است. اين بيل در دو نوع مكانيكى و هيدروليكي می باشند.

ج- بيل كششى (دراگلاين)

بيل كششى دراگلاين از يك اتفاق فرمان - جرثقيل - جام بيل كششى و كابلهای لازم جهت کنترل قسمتهای مختلف تشکيل شده است. بيل كششى قادر است در سطوح خيلي بالاتر و خيلي پاييترا از سطح اتكاء خود است و در انواع زمينهای مور德 استفاده قرار می گيرد. بازوی طوييل آن برای حفاری و تخليه مواد کنده شده مفيد بوده و زمان سikel کار کوتاه از محسن اين ماشين مي باشد.

د- جرثقيل

جرثقيل تشکيل شده از اتفاق فرمان و يك تير بلند مشبك و قلب جرثقيل و معمولا برای باند کردن اجسام سنگين و حرکت دادن آنها بكار ميروند. با اتصال دستگاههای مختلف به انتهای تير مشبك بلند جرثقيل می توان از استفاده های دیگری نمود. جرثقيل ها هم بر دو نوع مكانيكى و هيدروليكي می باشند که امروزه بيشتر هيدروليكي می باشند.

ـ ـ اسکريپر

اسکريپر ماشينی است که عمل بارگيري و حمل و تخليه مواد خاکی در مسافتهای متوسط وزیادرا به تنهايی انجام می دهد. اسکريپراسه قسمت اصلی تشکيل شده است: قسمت بارگير (جام) دیوار جلویی قسمت بارگير و دیواره عقب جام یا دیواره تخليه قسمت جام که معمولا سربازاست دارای يك تيغه برنده قابل تعويض در قسمت پاين مي باشد اين تيغه در حين بارگيري به داخل خاک نفوذ ميکند و با برش خاک آنرا به داخل جام هدایت ميکند. اين قسمت قابل حرکت بوده و ميتواند پاين

و بالا برود در اسکریپرهای دارای بالابر قسمت بالابر جانشین دیواره جلویی جام می‌شود دیواره عقب جام یا دیواره تخلیه قابلیت حرکت به عقب و جلورا دارد که با هل دادن خاک به تخلیه بار کمک می‌کند

انواع اسکریپرها

اسکریپرها به دودسته موتوردار و بدون موتور تقسیم می‌شوند امروزه نوع بدون موتور کمتر مورد استفاده قرار دارد میگیرد اغلب اسکریپرها تک محور بوده و تعادل آن وزن بار آن توسط تراکتور متصل به آن حمل می‌شود تراکتورهایی که این اسکریپرها را میکشند ممکن است چرخ لاستیکی و چرخ زنجیری باشند بعضی دیگر قسمتی از یک تراکتور اسکریپرها هستند بدین معنی که یک تراکتور تک محوره یک اسکریپر تک محوره را میکشد اسکریپرها یی که دومotorدارند به وسیله تراکتورهای زنجیردار کشیده می‌شوند زیرا اینگونه تراکتورها نمی‌توانند بارقائم را تحمل کنند بنابراین نمی‌توانند اسکریپرها یک محوره را بشکند امروزه بندرت از اسکریپرها چرخ زنجیری استفاده می‌شود اسکریپرها یی که توسط تراکتور چرخ لاستیکی کشیده می‌شوند به انواع زیر تقسیم بندی می‌شوند

۱- تک موتوره دومotorه

۲- سه محوری

۳- دودیفرانسیل

۴- اسکریپرها دومotorه (TANDEM-POWERED)

۵- اسکریپرها دارای بالابر

۶- فشاری - کششی (PUSH - PULL)

اسکریپرها تک موتوری دومotorه از یک تراکتور تک محوره استفاده می‌کنند و به دلیل مسئله تعادل این تراکتور بدون اسکریپر مربوطه قادر به حرکت نیست اسکریپرها سه محوری توسط یک تراکتور کشیده می‌شوند ماشینهای چند دیفرانسیلی دارای چرخهای گردنه در اسکریپر و در تراکتور هستند اسکریپرها دومotorه دارای موتورهایی چداگانه برای حرکت اسکریپر و چرخهای گردان آن می‌باشد اسکریپرها دارای بالابر دارای یک بالابرند بانی در جلوی جام بوده و در عمل کنند و انتقال مواد کنده شده به داخل جام کمک می‌کند در این نوع اسکریپرها به دلیل قدرتی که بالابر به اسکریپر میدهد به تراکتور کمکی جهت بارگیری احتیاجی نیست

۷- لودرها

بدون اغراق لودر کاربردی ترین ماشین در انجام کارهای ساختمانی و عمرانی است این ماشین که درانداره های مختلف ساخته می‌شود به دلیل عملکرد و انعطاف پذیری زیادی که دارد و نیز با تغییر جام می‌تواند بسیاری از کارها را انجام دهد.

لودرموارد استفاده بسیاری دارد که برخی از آنها عبارتند از ایجاد خاکریزها حفاری زیرزمین بنها پر کردن خندقها و خاکریزی اطراف لوله های کارگذاشته شده در کانالها بار کردن کامیونها حمل بتن به محل قالبها و بلند کردن و حمل مصالح ساختمانی به ماشین لودرمیتوان انواع ملحقات را نصب کرد و کاربردهای دیگری از آن گرفت نظیر برف روب کanal کن لوله بر لوله گذار جرثقیل لیفت تراک

انواع لودر

الف - لودر چرخ لاستیکی

این لودرها در اقسام کوچک خیلی بزرگ ساخته می شود چرخهای بزرگ لاستیکی به این نوع لودرها قدرت تحرک و سرعت فراوانی میبخشد فشار وارد بزمین توسط این لاستیکها کم بوده و میتوان این فشار را با تغییر میزان باد لاستیکها تغییر داد باین همه در زمینهای دارای سنگهای تیزامکان آسیب این لاستیکها وجود دارد در ضمن در زمینهای خیس و گل آلود نیز کار کردن بالودر چرخ لاستیکی مشکل است البته زنجیرهای سیمی مخصوص جهت حفاظت لاستیکها وجود دارد که میتوان برای افزایاد اصطکاک لاستیکها با سطح زمین آنها رابه کاربرد نوعی از لاستیکهای جدید ساخته شده اند که دارای عاجهای خیلی ضخیمی هستند و میتوانند در مناطق سنگی کار کنند این لودرها بر دونوع معمولی و کمرشکن هستند

نوع کمرشکن که بیشتر در لودرهای بزرگ بکاربرده می شوند و دارای نوعی شاسی هستند که قسمت عقب لودر را به قسمت جلو توسط یک مفصل متصل میکنند این حالت مفصلی قدرت مانور و شعاع گردش ماشین را نسبت به شاسی های ثابت (غیر مفصلی) زیاد میکند در انواع مدرن این ماشین آلات از سیستمهای فرمان و کنترل هیدرولیکی والکتریکی جهت راحتی و عملکرد بهتر راننده استفاده شده است سیستم فرمان این ماشین ها به دونوع است در لودرهای معمولی سیستم فرمان بوسیله فرمان و حرکت چرخها عمل میکند امادرنوع کمرشکن سیستم فرمان به وسیله دو جک هیدرولیکی عمل می نماید

ب - لودرهای چرخ زنجیری

لودرهای چرخ زنجیری مانند لودرهای چرخ لاستیکی عمل کی کنند با این تفاوت که فشار کمی که بزمین وارد می کنند باعث می شود که لودرهای با چرخ زنجیردار بتوانند در زمینهایی کار کنند که قابل استفاده برای لودرهای لاستیک در نیستند اصطکاک زیاد آنها بازمین باعث می شود که بتوانند نهایت استفاده را لزقدرت موتور در کند زمین بنمایند و چون زنیرداراند هنگام کار در مناطق دارای سنگهای تیز خطرپاره شدن لاستیک وجود ندارد لودرهای زنجیردار قادر به حرکت بر روی سطوحهای باشیب جانبی ۳۵٪ میباشد در صورتی که این رقم برای لودر چرخ لاستیکی ۱۵٪ است همچنین لودر زنجیردار میتواند از شیب ۶۰٪ بالا برود در حالیکه این رقم برای لودر لاستیک دار به حدود ۳۰٪ محدود می شود سرعت لودر زنجیردار خیلی کمتر از لودر لاستیک دار بوده به همین علت در مواردی که فاصله حمل مواد و بازگشت به محل بارگیری زیاد باشد راندمان این ماشین نسبت به نوع لاستیک دار پایین است

ج- بکهولودر

این ماشین آلات درواقع لودرهای کوچکی هستند که درپشت خود یک بیل مکانیکی دارند و برای کارهای سبک استفاده میشوند که کلیه مشخصات عمومی آنها مانند لودرها و بیل های مکانیکی است به دلیل دوکاره بودن این ماشین دربسیاری از پروژه های کوچک از این وسیله استفاده میشود بخصوص اگرپروژه مربوط به کندن خندق باشد همانطور که گفته شد درقسمت این ماشین یک بیل مکانیکی وجود دارد قدرت این بیل نیزبراساس زاویه آن بازمین و شعاع عملکرد بازوها فرق میکند شرکتهای سازنده براساس نوع ماشین آلات نمودارهایی مبنی برقدرت بیل درحالات مختلف ارائه میدهند.

۵- کامیونها

اگرچه برای حمل و نقل مواد خاکی ازوسایلی مانند اسکریپرها تسمه نقاله و قطاراستفاده میشود ولی معمول ترین وسیله برای حمل و نقل مواد خاکی کامیون ها هستند این ماشینهای حمل کننده بخاطرسرعت زیاد بروی راههای هموارهمچنین ظرفیت زیاد هزینه حمل و نقل مواد را نسبتا پایین می اورند کامیونها دارای قابلیت انعطاف زیادی میباشند زیرا تعدادی از آنها را که دریک پروژه مورد استفاده قرارمیگیرند می توان زیاد یا کم نمود تادرظرفیت مورد نیاز تعدیل بوجود آید کامیونها به دونوع معمولی (ARTICULATED TRUCK) و کمرشکن (MINT TRUCK)

الف - کامیونهای معمولی

این کامیونها دردونوع یکی مخصوص حرکت درجاده ها و دیگری مخصوص حرکت خارج ازمحده جاده بزرگtro باظرفیت چند صدتن ساخته شوند هر کدام از آنها انواع مختلف دارند اما نوع کمپرسی آن بیش ازسایرانواع آن به کاربرده میشود کامیونهای کمپرسی درمورد حمل مواد دارای انعطاف پذیری زیاد بوده و بخصوص نوع جاده رو آن با سهولت بسیار درپروژه های مختلف قادر به حرکت کامیون های کمپرسی وجود دارد مثلا این کامیون ها درانواع دیزلی یا بنزینی یک یا دودیفرانسیلی و دویا سه محوری به بازار عرضه میشوند

ب- کامیون های کمرشکن

همانطور که از نام این نوع کامیونها مشخص است ازدواج قسمت تشکیل شده اند قسمت موتور و قسمت مخزن که توسط یک مفصل به هم متصل هستند درواقع کامیونهای کمرشکن تریلرهای مخصوص حمل مواد خاکی هستند که بوسیله تراکتور یا کامیون تراکتور کشیده میشوند این واحد فقط برای حمل مواد خاکی طراحی شده اند و مواد حمل شده را یا از عقب و یا از از کف واگن و یا از پهلوها تخلیه مینمایند بعضی از این کامیونها دارای مجرای تخلیه طولی هستند که بیشتر درمورد ایجاد

خاکریزها مورد استفاده قرارمیگیرد این کامیون‌ها نیز بر دونوع داخل جاده‌ای و خارج جاده‌ای هستند البته نوع جاده‌ای آن بیشتر است زیرا وجود مفصل کمرشکن قدرت مانور آنرا نسبت به کامیون‌های عادی در ناهمواریهای خارج جاده بیشتر میکند.

۶- تریلو

برای تسطیح زمین واژین بردن پستی و بلندی‌ها از ماشین آلات مختلفی استفاده میشود اما مهمترین وسیله برای عملیات تنظیم شب و تسطیح خاکریزها و خاکبرداری‌ها و رساندن سطح خاک به سطح مورد نظر (خط پروژه) توسط گریدر انجام می‌پرید عمل تنظیم شب از کارهای بسیار مشکل است بطوری که کلیه رانندگان ماشین آلات راهسازی براین عقیده هستند که کار کردن با گریدر رمشکل ترازباقیه ماشین آلات است و راننده‌ای که در زمینه کاربا گریدرمهارت داشته باشد براحتی می‌تواند بقیه این ماشین آلات را کنترل و هدایت کند.

گریدر برای تنظیم شب شک لدادن شب ها تسطیح دامنه خاکریزها و خاکبرداریها کندن جوی و مخلوط کردن و پراکندن مخلوط خاک و مواد قیری بکارمیروند از این ماشین‌الات در ساختن راهها و سایر عملیات ساختمانی استفاده میشود این دستگاه دربه هم زدن و برداشتن لایه‌های سست و سطح زمین هم به کارمیروند.

تیغه گریدر دارای لبه قابل تعویض میباشد در حالات مختلفی نسبت به ماشین می‌تواند قرار گرید زاویه تبغاه را میتوان تغییر داد بطوریکه بتوان گریدر را برای حمل مواد یا کندن جوی بکاربرد زاویه جلو در حالت حمل مواد بکارمیروند که در بر شهای سطحی و مخلوط کردن مواد مورد استفاده قرارمیگیرد زاویه عقب باعث زیاد شدن قدرت حفاری شده ولی سبب میشود که مواد حفاری شده احياناً از روی تیغه سرریز نماید.

چرخهای جلو می‌توانند به طرفین خم شوند و بدین ترتیب نیروی حائل از فشار خاک بر تیغه مایل شده را خنثی نماید و به گردش گریدر هم کمک کند شاسی‌های کمرشکن نیز در ساختمان بعضی انواع گریدر بکارمیروند که باعث افزایش قابلیت مانور ماشین و کاربردهای آن میشود.

در حالت مستقیم (حالت A) ماشین در حالت معمولی کارمیکند در حالت مفصلی (حالت B) گریدر میتواند شعاع گردش خیلی کوچکی کسب کند در حالت ز چرخای عقب روی زمین محکم مستقر بوده و در همان حال ماشین میتواند با تیغه به کندن جوی و کنار جاده وغیره مشغول شود گریدرهای مدرن مجهز به دستگاه کنترل تیغه اتوماتیک هستند که دقت کار آنها برای تنظیم شب بسیار زیاد است سیستم این دستگاهها که بیشتر هیرولیکی والکترونیکی است مجهز به یک دستگاه حساس است که یک سطح یا امتداد ثابت را دنبال کرده و رد موضع لزوم بطور اتوماتیک تیغه را بالا و پایین میرد تا شب مطلوب بدست آید.

عملیات با گریدر

الف پخش کردن مواد خاکی

از مهمترین عملیات گریدر پخش کردن مواد و مصالح خاکی در سطح زمین است البته مقدار مواد جابجا شده به ظرفیت گریدر بستگی دارد ظرفیت گریدر تابع عواملی مانند قدرت موتور کشش ماشین اندازه و ارتفاع تیغه میباشد مقدار موادی که گریدر میتواند جابجا کند بسیار کمتر از بولدوزر است بنابراین بهتر است موادی که باید توسط گریدر جابجا و توزیع شود قبل توسط ماشین آلاتی مانند بولدوزر بر روی زمین پخش شده باشد تا ارتفاع توده خاکی خیلی زیاد نباشد

ب- حمل مواد به کنار جاده

با تغییر زاویه تیغه گریدر قادر خواهد بود که مواد خاکی را به کنار مسیر حرکت هدایت کند در این حالت مواد خاکی در انتهای عقب گریدر انباسته شده و یک توده خاکی طولی در امتداد مسیر حرکت گریدر قرار گیرد زیرا در غیر این صورت قدرت کشش ماشین کم میشود و زاویه حمله به تیغه گریدر نیز تغییر میکند

ج- شب بندهای دقیق

برای شب بندهای دقیق باید تیغه را با زاویه کوچکی نسبت به امتداد قائم ثابت کرد و ارتفاع تیغه از سطح زمین باید طوری باشد که برآمدگی کوچک را بریده و گودالها را پر ننماید بدین منظور همواره باید مقدار مواد خاکی در جلوی تیغه گریدر موجود باشد

د- کندن جوی

گریدر رامیتوان برای کندن جویهای ۷ شکل و ذوزنقه ای شکل به کاربرد ماکزیمم عمق جوی حدود ۳ فوت (یک متر) و عرض آن حدود ۴ فوت است برای جویهای با بعد بزرگتر بهتر است از خندق کن و بیل مکانیکی و سایل حفاری استفاده کرد

۵- بریدن و تراشیدن ترانشه ها

با تغییر زاویه گریدر و عمود کردن یا شب زیاد لبه تیغه نسبت به سطح افق میتوان با حرکت درجهت طول ترانشه لبه های آنرا تراشید

البته دو مسئله را باید در نظر گرفت اول اینکه نوع مصالح ترانشه ها سنگی و صخره ای نباشد چون به لبه تیغه آسیب رسانده و یا عمل تراشیدن را غیر ممکن میسازد مسئله دوم تراشیدن قسمت های پایین ترانشه و مرتب کردن آنها است تا در هنگام تراشیدن

قسمت های بالای ترانشه مانع حرکت گریدرن شوند

۶- غلتک ها (COMPACTORS)

مهمنترین مسئله در راهسازی میزان دانسته و مقاومت لایه های راه میباشد این مقادیر باید در حد مطلوب باشد تاسطوح مختلف جاده در اثر تنفس های وارد ناشی از عبور بار تغییر شکل نداده و بتواند تحمل جذب و انتقال بار را از لایه های بالاتر به پایین تر

داشته باشد براین منظور باید لایه های مختلف راه را تاحد قابل قبولی متراکم نمود تراکم عبارتست از ازدیاد دانسیته خاک از طریق نزدیک کردن ذرات و دانه های خاک به یکدیگر که معمولاً با خارج کردن هوا از فضاهای خالی بین ذرات خاک انجام میگیرد متراکم کردن خاک باعث اضافه شدن مقاومت خاک کم شدن قابلیت تغییر حجم کم شدن قابلیت نفوذ پذیری خاک میگردد میزان تراکم پذیری خاک به دانسیته اولیه خاک خواص شیمیایی و فیزیکی خاک (نظیر توزیع دانه بندی چسبندگی وغیره) درصد رطوبت نوع و میزان نیروی متراکم کننده دارد

أنواع غلتکها

أنواع غلتکها عبارتند از

۱- غلتکهای پاچه بزی TAMPING FOOT ROLLERS- SHEEPS FOOT ROLLERS

۲- غلتکهای شبکه ای GRID MESH ROLLERS

۳- غلتکهای ارتعاشی VIBRATORY MESH ROLLERS

۴- غلتکهای فولادی صاف SMOOTH STEEL DRUM

۵- غلتکهای پنوماتیک PNEUMATIC ROLLERS

۶- غلتکهای کفشهای دار SEGMENTED PAD ROLLERS

۷- بولدوزرهای متراکم کننده SOIL COMPACTORS

غلتکهای پاچه بزی

غلتکهای پاچه بزی دارای استوانه ای مجهز به تعدادی پایه های بیرون آمده است و این پایه ها که به پاچه بزی موسومند به عمل تراکم کمک میکنند و چه تسمیه پاچه بزی این است که عمل کوباندن این غلتک شبیه اثری است که یک گله گوسفنده یا بزرگ روی زمین بر جای می گذارد این غلتک عمل تراکم را با استفاده از فشار استاتیکی و همچنین کنترل انجام میدهد این

غلتکها معمولات دارای چندین استوانه بوده و به صورت جفتی هم بکار می رود

غلتکهای شبکه ای

این نوع غلتکها با سرعت نسبتاً زیاد قادر به کاربوده و در حین عمل خاک را پراکنده نمی کنند این غلتکها برای خرد کردن قطعات کلوخه خاکهای چسیده مناسب میباشند همچنین از این غلتک میتوان برای خرد کردن و متراکم نمودن سنگهای نرم استفاده کرد.

غلتکهای لرزنده

انواع معینی از خاک مانند ماسه شن و سنگهای درشت عکس العمل بسیار خوبی در مقابل تراکم تولید شده بوسیله ترکیب فشار و ارتعاش از خود نشان می دهند هنگامی که خاک مرتعش می شود ذرات تغییر محل داده و جهت افزایش وزن مخصوص توده به ذرات مجاور شان نزدیکتر می شوند

غلتکهای لرزنده در اندازه های مختلف از غلتک کوچک دستی باصفحه فلزی لرزان تا غلتکهای بزرگ خودرو که دارای استوانه های صاف یا پاچه بزی یا کفشک دار می باشند موجود هستند بسیاری از انواع این غلتکها دارای فر کانس و دامنه نوسان قابل تنظیم می باشند تا عمل تراکم بد لخواه انجام پذیرد این غلتکها در حین کوییدن خاک مقداری از رطوبت خاک را نیز کم می کنند که این عمل در مورد تراکم خاکهای مربوط مزیت محسوب می شود نیروی متراکم کننده غلتکهای لرزنده اساسا ناشی از ارتعاش وزن استاتیکی غلطک می باشد

غلتک های دارای چرخ فولادی صاف

این نوع غلتکها هنوز هم به طور وسیع در عملیات ساختمانی به کار می روند این غلتکها جهت متراکم نمودن سطح آسفالت جاده ها مورد استفاده قرار می گیرد این نوع غلتکها دارای انواع متفاوتی هستند که متداول ترین آنها عبارتنداز: غلتک سه چرخ (دومحوری) غلتک دو محوری تاندم و غلتک سه محوری تاندم

غلتک های پنوماتیک (چرخ لاستیکی)

این غلتک ها مسطح بوده و قوانین اعمال فشار در مورد تراکم خاکهای زیر سطح در باره آنها صادق است بعضی از این غلتکها خود محرك بوده و بعضی دیگر ممکن است توسط ماشین آلات دیگر کشیده شوند

غلتکهای پنوماتیک در دونوع اصلی غلتک چند چرخ و غلتک پنوماتیک سنگین موجود می باشد از غلتک های سنگین پنوماتیک در متراکم کردن لایه های ضخیم خاک استفاده می شود غلتکهای چند چرخ برای انجام کارهای پایانی و سطوح آسفالت و خاکریز سده استفاده می شود

غلتک های دارای صفحات فولادی (کفشکدار)

این نوع غلتک ها شبیه به غلتکهای پاچه بزی بوده و فقط به جای پایه های پاچه بزی صفحات نسبتا بزرگتر فولادی بروی استوانه غلتک سور شده اند این نوع غلتک ها در حین عمل تراکم اختلال کمتری در سطح خاک ایجاد می نمایند بولدوزرهای متراکم کننده

این بولدوزهای دارای چرخهای فلزی با زائد های پاچه بزی هستند به طوری که می توانند در زمان هل دادن خاک های سست خاکهای زیرین را متراکم کنند لازم به تذکر است که این ماشین های صرفا برای متراکم نمودن خاک به کار نمی روند

بلکه درموارد خاصی مانند توده کردن خاکهای سست در ضمن انجام کار مسیر راه را باز کرده و کار راحت تر انجام میگیرد کلیه مشخصات تراکتورها و غلتکهای پاچه بزی برای این ماشین صادق است

۸-ماشین آلات آسفالت کاری

رویه های آسفالتی یک سطح غیرقابل نفوذ ایجاد می کنند که مانع از نفوذ آب و فرسایش زیرسازی جاده میگردد اینگونه روکش ها را رویه های انعطاف پذیر می نامند زیرا قادرند تغییر شکلهای تحت تاثیر بارهای واردہ یا نشتهای لایه های زیرین را تا حدی تحمل کنند رویه های آسفالتی قابل انعطاف وقتی درست طرح ریزی واجرا شده باشند تغییر شکلهای ناشی از تغییرات درجه حرارت را بهتر از رویه های انعطاف پذیر بتنی تحمل می نمایند.

این ماشین از دو قسمت اصلی تشکیل شده که یکی قسمت تراکتور موتور دار آن است که ماشین را به حرمت در آورده جام حامل مخلوط آسفالتی را هل داده تخته ماله (SCREEN UNIT) مخصوص پخش کردن آسفالت را به دنبال خود میکشد قسمت دیگر تخته ماله میباشد که در انتهای عقب ماشین قرار دارد و حمل و پخش آسفالت را تاتراز معینی انجام میدهد این تخته ماله ها توسط ویبراتور هیدرولیکی به لرزه درمی آیند که سبب تراکم مقدماتی آسفالت می گردد

در قسمت جلویی ماشین جام حمل آسفالت قرار دارد به نحوی که کامیون در جلوی ماشین حرکت می کند و به آرامی آسفالت را به داخل جام می ریزد در داخل جام دوسری تسمه نقاله وجود دارد که باعث هدایت آسفالت به قسمت عقب دستگاه میشود و در آنجا به داخل محوطه ای میریزد که در آن یک میله مخلوط کن مارپیچ در حال گردش است این میله مخلوط کن باعث میشود که آسفالت بطور یکنواخت در سطح پخش گردد سپس قسمت تخته ماله از روی آن عبور می کند این ماشین آلات انواع مختلفی دارند که از این میان میتوان به دستگاه کنند آسفالت سرد اشاره کرد این ماشینها سطح رویی را که آسفالتی و بتی است برش میدهند برای آشنایی بیشتر با این نوع ماشین میتوانید به کتاب آشنایی با دستگاه کنند آسفالت با دستگاه کنند آسفالت سرد از انتشارات شرکت همکار ماشین مراجعه کنید اما درمواردی جاده مورد نظر ماجاده های خاکی است که موج برداشتی و یا نشست کرده اند بنابراین باید سطح خاک روبه برداشته مخلوط و به هم خورده و دوباره روی آن غلتک زده و در صورت لزوم بعداً مجددآ آسفالت گردد و سیله ای که برای برش خاک مخلوط کردن و به هم زدن و تثیت آن به کار میروند ماشین تثیت کننده خاک (Soil Stabilizer) نام دارد این ماشین از دو قسمت اصلی تشکیل شده است یکی قسمت تراکتور موتور که باعث حرکت ماشین مجبور میگردد و دیگری قسمت تثیت کننده خاک قسمت موتور و تراکتور این ماشین از یک محور تشکیل شده است و تراکتور برای حفظ تعادل خود از دو چرخی که در قسمت عقب ماشین قرار دارد این قسمت از تیغه استوانه ای مارپیچی که زائد هایی بر روی آن نصب میگردد تشکیل شده که با توجه به نوع ماشین دارای ابعاد مختلفی است و قدرتهای متفاوتی دارد

دستیابی پژوهشگران جهاددانشگاهی به دانش فنی پیشگیری از بخ زدگی معابر؛ آسوده و ایمن در معابر برفی

اگرچه برف یکی از زیباترین پدیده های فصل سرما است اما در کلانشهر تهران این زیبایی به دردسری تبدیل شده است که به محض نزول، همه شهر وندان را به نوعی با مشکل مواجه می کند.

برف سنگین لایه ای از بخ را بر سطح گذرگاه های شهر می کشد و آنها را بشدت لغزنده می کند. لغزندهگی معابر هم تردد خودروها را در شهر با مشکل مواجه می کند و در نتیجه ترافیک سنگینی در بزرگراه ها ایجاد می کند، اما برخلاف سالهای قبل که مسوولان شهرداری برای باز کردن راهها به روشهای سنتی متول می شدند، پژوهشگران جهاد دانشگاهی واحد صنعتی شریف به دانشی دست پیدا کرده اند که به کمک آن می توان حتی در تهران هم از بارش برف لذت برد. روش سنتی بخ زدایی یعنی ریختن مخلوط شن و نمک جامد بر روی آسفالت با استفاده از ماشین و بیل متسافانه در حال حاضر تنها روشنی است که در تمام کشورهای شهرها و جاده های بین شهری، استفاده می شود و معایب فراوانی هم دارد. اولین ایراد آن لطمہ ای است که به روسازی آسفالت می زند. در واقع این نمک جامد که به صورت غیریکنواخت روی آسفالت پاشیده می شود پس از مدتی روسازی آسفالت را کاملاً تخریب می کند و یکی از دلایل این که عمر آسفالت در ایران حدود یک پنجم متوسط عمر آسفالت در کشورهای توسعه یافته است همین شیوه غلط نگهداری زمستانی است.

ایراد دوم انفعالی بودن این روش است یعنی در روش سنتی باید ابتدا صبر کرد تا برف شروع به بارش کند آن گاه عملیات آغاز شود. ضمن آن که اثرات نامناسب زیست محیطی این شیوه هم باید مدنظر قرار گیرند. معمولاً نمک وقتی به صورت جامد پاشیده می شود در حجم بسیار زیادی استفاده شده و این باعث می شود پس از توقف بارش و پایان عملیات برف رویی، باد این نمکها را به فضای سبز حاشیه خیابان ها و جاده ها منتقل کند که موجب از بین رفتن پوشش گیاهی می شود. در آزمایش های جانی که انجام شده است به وضوح می توان تفاوت فضای سبز حاشیه یک خیابان را در دو حالتی که از روش سنتی و روش نوین استفاده شده، مشاهده کرد.

مشکل بعدی روش سنتی مشکلی است که پس از پایان برف رویی آغاز می شود و آن هم جمع آوری شن پاشیده شده از روی سطح خیابان است. معمولاً این شن که همراه نمک پاشیده شده پس از پایان عملیات برف رویی همراه با جریان آب به داخل زهکش ها و کانال های کنار معابر نفوذ می کند و موجب مسدود شدن آنها و آب گرفتگی می شود. ضمن این که هنگام تردد خودروها مثل ساچمه عمل می کند و باعث افزایش لغزندهگی سطح جاده می شود. ایراد مهم دیگری که روش سنتی دارد ناکارآمدی نسبی آن در ممانعت از یخبنдан است.

یخزدایی با شیوه‌ای نوین

از دهه ۱۹۵۰ میلادی روش‌های جدید یخ زدگی و پیشگیری از یخ زدگی در اروپا و سپس در سالهای بعد در دیگر نقاط دنیا استفاده شد. البته این روش دوره تکاملی خود را داشته و متناسب با رواج و گسترش کاربرد آن به مرور توسعه یافته است اما به هر حال آغاز این روش ابتدا در فلاتند و سپس در دیگر نقاط دنیا بوده است.

در روش جدید کار به دو قسمت تقسیم می‌شود؛ قسمت اول پیشگیری از یخ زدگی (Anti-Icing) از طریق جلوگیری از ایجاد لایه برف و یخ است و قسمت دوم همان یخ زدگی (Deicing) است که قبلاً به شیوه سنتی انجام می‌شد. مهندس نیما نامداری، مدیر مرکز حمل و نقل و ترافیک جهاد دانشگاهی واحد صنعتی شریف درباره چگونگی انجام عملیات پیشگیری از یخ زدگی می‌گوید: هنگامی که پس از بارش باران هوا سرد و یا بارش برف آغاز می‌شود و در اولین لحظاتی که دما به زیر صفر می‌رسد، فرآیند یخ زدن آغاز اولین لایه نازک یخ بر روی آسفالت ایجاد می‌شود و اصطلاحاً یخ در آسفالت چنگ می‌زند.

اگر شما بتوانید از تشکیل این لایه جلوگیری کنید عملاً فرآیند یخ بستن را پیش از شروع متوقف کرده‌اید. در روش جدید پیشگیری از یخ زدگی با استفاده از پیش‌بینی‌های سازمان هواسناسی و تجربیات سالهای قبل، نقاط کلیدی و گلوگاهی که نقش مهمی در جریان تردد خودروها دارند مثلاً بزرگراه‌های اصلی یا پلهای مهم شهر را مدت زمان معینی قبل از بارش تحت عملیات پیشگیری از یخ زدگی قرار می‌دهیم.

این کار باعث می‌شود که عملاً یخ اصلاً در این نقاط ایجاد نشود تا نیاز به یخ زدایی و برف رویی باشد. معمولاً در تمام دنیا هر دو فعالیت یخ زدایی و پیشگیری همراه با هم و به صورت مکمل انجام می‌شوند چون به صورت معمول در خیلی از معاشر فرصت پیشگیری پیدا نمی‌شود و کمبود نیرو و تجهیزات هم مزید بر علت می‌شود. در واقع پیشگیری به ما کمک می‌کند فرصت بیشتری برای یخ زدایی در خیابان‌ها داشته باشیم.

ایمن حتی در زمستان

به گفته نامداران روش جدید چند تفاوت اصلی با روش سنتی دارد. اول آن که موادی که استفاده می‌شوند دیگر شن و نمک نیستند بلکه محلول‌های مایع جدیدی هستند که متناسب با شرایط اقلیمی منطقه و نوع آسفالت تعیین می‌شود و در هر دو مرحله پیشگیری و نیز یخ زدایی استفاده می‌شوند. این مواد باعث می‌شوند ما نقطه انجمادی پایین‌تر از نقطه انجماد آب نمک پاش شده داشته باشیم و نقطه انجماد محلول جدید از حداقل دمای محیط پایین‌تر باشد. وقتی ما از یک مایع به جای ماده جامد استفاده می‌کنیم دیگر نمی‌توان با استفاده از بیل آن را روی آسفالت پاشید اینجاست که تفاوت دوم ایجاد می‌شود.

یعنی شیوه پاشش با روش سنتی متفاوت است در روش جدید ما سه نوع متفاوت پاشش داریم، نوع اول روش دستی است. یعنی محلول ضدیخ در یک پمپ ساده دستی که معمولاً برای سمپاشی باعها و مزارع استفاده می‌شود ریخته می‌شود و عوامل اجرایی به صورت سیار به پاشش محلول در خیابان‌ها می‌پردازند. این روش اگرچه بسیار از روش سنتی بهتر است اما باز مشکل توزیع غیر یکنواخت و سرعت پایین کار را دارد.

نوع دوم نوع اتوماتیک است. در این نوع، تجهیزات مشخصی که شامل یک پمپ و بازوهای پاشنده و دستگاه کنترل میزان پاشش است بر روی ماشین نصب می‌شود و ماشین در حال حرکت به صورت اتوماتیک محلول را بر روی آسفالت می‌پاشد. این تجهیزات معمولاً گران قیمت نیستند و به راحتی قابل نصب بر روی ماشین است. ویژگی این دستگاه یکی در سرعت بالای آن است که تا سرعت ۵۰ کیلومتر در ساعت آن هم با بازوهایی که همزمان ۳ خط بزرگراه را در بر می‌گیرد هم می‌توان استفاده کرد و دیگری در یکنواختی پاشش است. زیرا دستگاه به نحوی ساخته شده است که با تغییر سرعت ماشین متناسب با حجم مایع خروجی را تنظیم می‌کند که میزان محلول پاشیده شده در واحد سطح ثابت باشد. نوع سوم نوع هوشمند است. در این حالت نازلهای هوشمند در نقاط ثابت نصب می‌شود که به حسگرهایی در زیر سطح آسفالت و اطراف جاده متصل هستند.

به محض آن که حسگرها شرایط محیطی را در آستانه یخ زدگی ارزیابی کنند نازلهای به صورت خودکار فعال می‌شوند و شروع به پاشش محلول ضدیخ بر روی آسفالت می‌کنند. این کار براساس برنامه از پیش تعیین شده تا زمانی که نیاز باشد ادامه خواهد داشت. این روش عملاً انسان را حذف می‌کند و همه مراحل خودکار انجام می‌شود اما به دلیل گرانی، بیشتر در پلهای، رمپ و لوپها و نقاط گردنی ای از این شیوه استفاده می‌شود. در عمل معمولاً از هر سه شیوه به صورت همزمان استفاده می‌شود زیرا محدودیت منابع باعث می‌شود که نتوان در تمام خیابان‌ها از روش هوشمند یا اتوماتیک استفاده کرد.

یخزدگی منوع

البته ترکیب شیمیایی و غلظت محلول ضدیخ متناسب با شرایط منطقه تعیین می‌شود مثلاً در شهری که حداقل دمای محیط به ۳۰ درجه زیر صفر می‌رسد طبعاً باید از محلولی استفاده کرد که نقطه انجمادی کمتر از ۳۰ درجه داشته باشد در غیر این صورت خود محلول ضدیخ احتمال دارد که یخ بزند و منجمد شود. نامداری معتقد است در عمل این مواد موثری دارند که اندکی از دمای انجمادشان بیشتر است؛ مثلاً محلولی که نقطه انجمادش ۳۵ درجه زیر صفر است تنها در دمای بیشتر از ۱۵ درجه زیر صفر قابل استفاده است که این دمای موثر نامیده ایم.

ضمناً نکته مهم دیگر این است که ما باید مواردی را استفاده می‌کردیم که ضمن این که به آسفالت و محیط زیست لطمه نزنند به لحاظ اقتصادی هم استفاده از آنها در قیاس با شن و نمک مقرن به صرفه باشد که اکنون خوشبختانه در جهاد دانشگاهی واحد صنعتی شریف تقریباً به فهرست کاملی از محلول‌های متفاوت که در شهرهای ایران با اقلیم‌های متفاوت

قابل استفاده هستند دست یافته ایم و ترکیب شیمیایی و غلظت و مشخصات آنها کاملاً تعیین شده و آزمایش‌های لازم نیز انجام شده است.

نامداری در پایان درباره زمان شروع استفاده از این روش در کشور می‌گوید: در سال گذشته این تجربه در بخش‌هایی از مناطق یک و سه شهرداری تهران انجام شد که نتیجه خوبی به همراه داشت که منجر به دستور شهردار محترم تهران برای جایگزینی شیوه جدید به جای شیوه سنتی در کلیه مناطق تهران در سال جاری شد. همچنین شهرداری‌های مشهد، اردبیل، همدان و... و ادارات کل راه و ترابری تهران و قم هم در حال همکاری با جهاد دانشگاهی واحد صنعتی شریف برای استفاده از این روش در ماههای سرد امسال هستند که امیدواریم منجر به تحولی جدی در ارائه خدمات به شهروندان در هنگام بارش برف شود و دیگر از ترافیک‌ها و حوادث رانندگی و نیز تعطیلی شهر به دلیل بارش ساده برف خبری نشویم.

ماشین‌های حفاری

مشخصات ماشین‌های حفاری موجود بسیار متنوع هستند. موارد کاربردی آنها بیشتر به سبب جنس ابزار وقدرت موجود محدود است. اگر بازده آنها کم باشد و یا بازار آنها زود ساییده شود محدودیت اقتصادی خواهند داشت.

انواع ماشینهای حفاری تونل

در عمل ماشینهای حفاری در سنگ را به دو دسته بزرگ تقسیم بندی کرده‌اند: یکی ماشینهایی که تمام مقطع را حفر می‌کنند که (T.B.M(tunnel boring machine) نامیده می‌شوند، دوم ماشینهایی که نقطه به نقطه عمل می‌کنند که (B.T.M(boom type machine)

ماشینهای حفاری تونل تمام مقطع

این ماشینها تمام مقطع را در یک دفعه مورد حفاری قرار میدهند معمولاً ماشینهای تمام مقطع در جلو یک صفحه دایره‌ای شکل دارند که قطر آن به طور محسوس مساوی قطر تونل است و حول محوری که منطبق بر محور تونل است می‌چرخد. روی این صفحه که صفحه حفاری نامیده می‌شود ابزارهای سنگ کنی کارگذارده شده است.

برای خرد کردن زمین و پیش بردن ماشین حفاری، باید فشارهای زیادی به ابزارهای کار وارد شود. اگر زمین سنگ سخت باشد و تونل نیاز به پوشش گذاری در حال پیشرفت نداشته باشد، ماشین حفاری مستقیماً به وسیله کفشهای خود به جدار قسمت حفاری شده متکی می‌گردد.

اگر زمین سست باشد لازم است یک حلقه واکنشی که در تمام سطح جدار خود که به زمین اتکا داشته باشد به کار برد تا جکهای طولی که صفحه گردن را به جلو میرانند به آن متکی گردند این حلقه معمولاً پوشش پیش ساخته‌ای است که با پیشروی ماشین به تدریج نسب می‌شود. قطعات سنگ کنده شده توسط ابزارها جمع آوری شده و با تسمه نقاله در واگنهای قطار بار کش بارگیری می‌شوند.

ماشین های حفاری مجهز به چرخکهای تراش (MOLETE) متعدد از فولاد سخت می باشند ای چرخکها یا دست کم آنها یکی از توان کافی برخوردارند، در سخت ترین سنگها نیز کارگر افتاده آنها خرد میکنند.

از این نوع دستگاه میتوان به مدل‌های تونل کن راینر مدل 189229 و تونل کن ژاروا مارک 30 با قطر 9.80 متر (اطلس کوپکو) نام برد.

ماشینهای حفاری موضعی

ماشین های حفاری موضعی که هر بار قسمتی از مقطع را در میاورند مستقیماً از روی کار کارگر معدنجی اقتباس شده اند. سر دستگاه که نسبت به تمام مقطع تونل کوچک است، مجهز به سر کلنگ های ویژه میباشد این سر در انتهای بازوی متحرکی قرار دارد و در نتیجه امکان کدن تدریجی تمام مقطع فراهم است بازوها و عوامل حفاری بر یک شاخص خودرو که غالباً چرخ زنجیری است سوار شده اند.

ماشینهای حفر موضعی برای اینکه در تمام سطح مقطع کار کنند، باید بتوانند از جای خود به مقدار لازم حرکت نمایند تا انتخاب نقطه کدن سنگ در تمام جبهه کار میسر باشد با این ماشینها دسترسی به جبهه کار همیشه محدود است و علاوه بر این کدن هرگونه مقطوعی بوسیله این دستگاهها ممکن میباشد.

تجربه نشان میدهد که کار با این ماشینها که مجهز به سر کلنگ میباشد باید محدود به سنگهایی با سختی متوسط باشد.
از این دستگاهها میتوان به مدل تونل کن بویگ BT480 اشاره کرد

مقایسه ماشین حفاری تمام مقطع با موضعی:

یک ماشین حفاری تمام مقطع سرمایه گذاری مهمی را ایجاد میکند در حالی که ماشین حفاری موضعی نیاز به سرمایه کوچکتری دارد باید به این نکته نیز توجه شود ماشین حفاری موضعی قدرت کمتری نسبت به ماشین های حفاری تمام مقطع دارد علاوه بر این ها سرعت اجرا در ماشینهای تمام مقطع نسبت به ماشین های موضعی بیشتر میباشد و تنها مزیتی که برای ماشینهای موضعی میتوان نام برد توانایی حفاری در مقاطعی با شکلهای گوناگون میباشد.

نتیجه گیری

همانطور که میبینید چندین نوع ماشین آلات ساختمانی وجود دارند که به شما در انجام بسیاری از فعالیت‌ها کمک میکنند. انتخاب ماشین آلات مناسب بسیار مهم است، زیرا بهره‌وری و کارآیی را به حد اکثر می‌رساند. بسته به نوع پروژه خود به دنبال دستگاههایی باشید که بتوانید در عین صرفه‌جویی در زمان و هزینه‌های پرداختی، بیشتری بازدهی را دریافت کنید.

منابع

- ۱- پایگاه جامع آموزش و اطلاع رسانی مهندسی عمران
- ۲- ماشینهای راهسازی و روشهای اجرایی، دکتر علی منصور خاکی.
- ۳- ماشین آلات ساختمانی و راهسازی، ناصرالدین شاهبازی.
- ۴- مدیریت ماشین های راهسازی، علی توران.
- ۵- نشریه شماره ۴۴۸، مدیریت نگهداری و تعمیرات ماشین آلات عمرانی.

